

גיליון מספר

41

גיליון זה יוצא לאור ע"י
מרכז תבונות
מסוגלים להצליח בגמרא

דרכי יצירת קשר

מערכת טלפונית ותכנים:
0733-478-474

כתובת דוא"ל (חדש):

mt0733478474@gmail.com

קו להתייעצות בלבד:

054-847-0581

בימים א-ה בין 20:00-21:00

ניתן להירשם לקבלת הגיליון
וחומרים נוספים וכן לבקשת
ייעוץ והדרכה או להזמנת
הרצאות וימי עיון ע"י שליחת
הודעה בדוא"ל.

להשגת הגיליון:

המאמרים נאמרו לראשיתם ב"מאמרים" - ג'תשס"ג

בתבונות ינחני

הרב אביאל אברהם טוויל | יו"ר המרכז

שגיאה שכמעט מחקה מצווה

במאמר הקודם התחלנו לדבר ולהעמיד את חשיבותה של ההיכרות עם השפה. במקרים רבים השפה שלנו 'שונה' במהותה מהשפה של הגמרא, אז הסברנו שבגמרא השפה מתייחסת ל'הגדרות' ולא ל'שמות'. שינוי בהגדרה משנה את כל המהות וממילא גם את השם.

אתן דוגמא מעניינת שתמחיש לנו את הרעיון. הגמרא במגילה (ד, א) מביאה את הדין הבא:

"אמר רבי יהושע בן לוי: חייב אדם לקרות את המגילה בלילה ולשנותה ביום". זהו הדין, ומקורו הוא מפסוק בתהילים (כב, ג) - "שנאמר אֱלֹהֵי אֶקְרָא יוֹמָם וְלַיְלָה תַעֲנֶה וְלַיְלָה וְלֹא דוּמְיָה לִי". שבפשטות הכוונה שצריך לקרוא את המגילה גם ביום וגם בלילה.

אבל שימו לב לקטע הבא: "סבור מינה: למקרייה בליליא, ולמיתנא מתניתין דידה ביממא". התלמידים ששמעו את ההלכה הזו מפי רבי יהושע בן לוי הבינו דבר מעניין, וכך פירש רש"י: בני הישיבה, ששמעו שמועה זו בלשון הקודש 'ולשנותה ביום', היו סבורין דהאי 'ולשנותה' - לשון 'שונה משנה' הוא. עכ"ל. התלמידים הבינו שהכוונה במילים 'ולשנותה ביום' - שבלילה קוראים את מגילת אסתר כמות שהיא מתוך הקלף, אבל ביום צריכים ללמוד מסכת מגילה משניות! הטעות הזו, יכלה לעקור מצוות דרבנן לקרוא את "מגילת אסתר" פעמיים. למה? בגלל טעות בלשון. ולא מדובר כאן באיזו שפה מורכבת, מדובר בלשון הקודש.

למרבה הנס, היה שם ר' ירמיה שתיקן את המצב, וכך ממשיכה הגמרא: "אמר להו רבי ירמיה: לדידי מיפרשא לי מיניה דרבי חייא בר אבא: כגון דאמרי אינשי: אעבור פרשתא דא ואתנניה". כלומר, רבי ירמיה ידע את "שפת העם" מה שנקרא, והבין שהכוונה כאן "ולשנותה" אינו מלשון "משנה" - אלא מלשון "שינון" - "חזרה". ואז כוונתו של ריב"ל היא שיש חובה לקרוא את מגילת אסתר - פעמיים, אחת ביום ואחת בלילה.

ללמדך עד כמה טעות בהבנת השפה עשויה לבטל הלכות ומצוות.

חכמי ישראל הקפידו על "ביאור לשונם"

יש עוד גמרא מעניינת במגילה (כו, א) שדנה לגבי מצב בו התרימו את הציבור עבור קניית ספר תורה ורוצים לשנות את מטרת הכסף לצרכים שונים, והגמרא דנה שם מה הם התנאים המותרים וכו', והגמרא מעלה שם למסקנא:

מיד עומד אביי ואומר משפט שהוא יסודי וחשוב מאוד: "אמר אביי: הלך, האי צורבא מרבנן דשמע ליה מילתא ולא ידע פירושא - לישילה קמיה דשכיח קמיה רבנן, דלא אפשר דלא שמיע ליה מן גברא רבה".

אביי מעמיד לנו יסוד: כל מילה שאתה לא יודע את פירושה - פשוט תשאל את מי שיודע, למה?

"דלא אפשר דלא שמיע ליה מן גברא רבה".

אדם גדול בוודאי מבאר היטב את מילותיו ולא מסתפק רק במילים עמוקות וחסרות הסבר.

כך רוכשים ידע נכון של מונחים ומושגים.

נמשך בזה גם בשבוע הבא בעזרת ה'.

מרכז תבונות - מסוגלים להצליח בגמרא הינו מרכז ייחודי המטפל בקשיי למידה בלימוד הגמרא. שיטת האבחון המקיף של המרכז מבוססת על מודל שבעה מנגוני למידה בהם כל לומד חייב לעבור בכדי להצליח - תוך שלכל מנגון יש כלי אבחון ייחודיים המותאמים לשפת הגמרא. ע"י אבחון מקיף נצליח לזהות במדויק את הקשיים הנסתרים אצל הלומד ולהציע פתרונות מעשיים שיהפכו אותו - ללומד עצמאי בסייעתא דשמיא. האבחון הייחודי כבר סייע למאות תלמידים להיות מסוגלים ללמוד גמרא לבד. מעוניינים להצטרף להצלחה: חייגו כעת למרכז ותחילו ליהנות מהגמרא.

הפעלה וחינוך בלימוד

איך נייצר הנעה פנימית ללימוד?

ניכרת היתה מנהיגותו של משה. אבל הדבר הזה הוא מוזר, הרי משה רבינו כביכול 'הפקיר' עדר שלם, וזאת בשביל גדי אחד?

והתירוץ שלו הוא יסוד גדול, המבחן של מה אינו נבע רק האם היותו רחמן או לא, המבחן היה עמוק יותר. הקב"ה בחן את משה רבינו לראות האם הוא מצליח להבין שעדר בנוי מיחידים. שכל תמונה גדולה בנויה ממיליוני פיקסלים זעירים שיחד יוצרים תמונה טובה.

וכשמשעה הראה את רגישותו לכל יחיד בפני עצמו - זכה בזה בתואר הגדול "מושיען של ישראל".

בספר 'דעת חכמה ומוסר' (ח"א, סי' ס"ג) מובא בשם הסבא מקלם דברים יסודיים שראוי להכיר אותם, וז"ל: "הן הראה לנו הניסיון כי לו יהיו לנערי בני ישראל מורים מחוכמים בדרכי החינוך והלימוד על פי עומק הגיון התורה והמוסר, יוציאו לאור את תעלומות כחות הנפש, להשכיל בכל דבר טוב ומועיל למעלה ראש".

העולה מהאמור: כוחות הנפש באים לידי ביטוי בכל שלב. במסגרות ממסדיות-חינוכיות כמו ישיבות ותתי"ם קיים קושי ברור להציג ייחודיות לכל תלמיד כשיש סביבו עוד עשרות ולפעמים מאות תלמידים. אך בבית הבעיה פחות קיימת, ועלינו לטפח אצל הילד את הייחודיות שלו ואת הדרך לבטא אותה במהלך חייו.

בהמשך עוד נרחיב בדרכי הביטוי ולמה זה כ"כ קשה עבורנו.

פרק ה: חינוך לייחודיות בכל מקום

טבעו ואופיו של האדם באים לידי ביטוי בכל מהלך בחייו ובסדר יומו. האישיות הפנימית של האדם קובעת ומנהלת את אורחותיו כמעט בכל שלב. וכאן חשוב לחזור שוב ולומר מה שכבר נאמר פעמים רבות: תכונה אינה דבר טוב או רע. ניתן להמשיל את תכונות האדם לשבילים בהם האדם צועד, אך להיכן השבילים יובילו אותו - זה בוודאי בשליטת האדם, רק שהשביל להגיע למקום הוא שביל קבוע ומוכן מראש.

כשאדם חפץ להגיע לעיר מסוימת אין נדרש ממנו לסלול כביש מיוחד לשם, כל שעליו לעשות לעלות לרכבו, לכוון את צעדיו ליעדו, ולנהוג בדרכו שלו אל המקום אליו חפץ להגיע. כך בדיוק מהותה של האישיות.

אישיות הינה תמהיל של התנהגות, רגשות ומחשבות יחדיו. בני האדם מגיבים באופן שונה למציאות דומה. כלומר, תתיכן מציאות אחת שנתגלתה לעיני רבים, כולם ראו אותו דבר, לכאורה, אבל התגובה וההתנהגות כלפי חוץ תהיה שונה.

וממש כמו בגידול פרחים, לכל פרח יש את הקצב שלו, את רמת השמש והטמפרטורה הנדרשת עבורו, ועלינו כמגדלי פרחים להעניק לו את הזמן והתנאים המתאימים עבורו מבית ומחוץ. ההבנה שכל תלמיד, שכל ילד הוא יחיד בעולמו - וממילא הדרך שלו היא שונה.

שמעתי בשם הרבי מסטריקוב זצ"ל שהקשה קושיא עצומה: חז"ל מספרים לנו על משה רבינו שרץ אחרי גדי שברח לו מהעדר, ובוזה כביכול

משולחנו של מאבחן

סודות ויסודות משולחנו של המאבחן הרב אביאל אברהם טוויל

בקרה דורשת מהלומד 'שליטה מלאה' על מרכיביו של הכלל.

תלמידים רבים תופסים סוגיא כמערכת נעולה שאינה ניתנת לשינויים. "כך כתוב בגמרא! מה אני יכול לעשות?" - תשובה מצויה אצל תלמידים רבים. אני רואה תלמידים רבים שיעדיפו לגלות 'אמונה יתירה' מדי לדברי הגמרא ו'אמונה פחותה' ביכולתם לפרק תהליכים.

אמונת חכמים אינה סתירה להבנה אמיתית. אני מלמד את התלמידים, הן במקרים שבאים אלי באופן ישיר והן כאלו שעוברים דרך תוכניות הלימוד שאני מפתח ומתאים לתלמידים שמקבלים ליווי ע"י צוות המלווים המקצועיים של המרכז - לבקר את הפעולות.

בקרה היא פירוק התהליך לגורמים, ובחינת כל גורם בפני עצמו. זה קשה, לפעמים מאוד, אבל זה נרכש. יש אסטרטגיות ברורות ומיוחדות איך לפתח 'בקרה' נכונה, ובפרט איך לא לגרום לתלמיד למאוס ולזרוק הכל. אני לא אאריך בזה, כי זה ארוך ומעט מורכב, אבל להציג את המיומנות הזו אני חייב, כי יש לה השלכות ישירות על צורת הלימוד בחלק הטכני, אך לא פחות גם בחלק הרגשי של התלמיד.

נר, כך כתוב בגמרא!

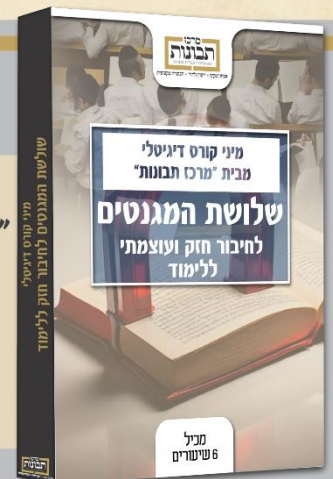
מה חדש?

סדרת הדרכות מיוחדת:
"שלושת המגנטים לחיבור חזק ללימוד"
מוגשת כעת לציבור הרחב
ללא תשלום!

הירשמו כעת ע"י לחיצה כאן
או שלחו בקשה למייל שלנו

לקבלת הגיליון ועוד חומרים נוספים ישירות למייל לחץ כאן

גיליון זה מודפס בכמות מצומצמת
באפשרותך לזכות את חבריך ומכריך...
הרפס את הגיליון ותעזור גם להם

הילד מתקשה בלימוד הגמרא? יש פתרון. יעיל מדוייק ומהיר.

הצטרפו למאות התלמידים
שכבר מסוגלים ללמוד גמרא לבד!
על ידי שלושת הצעדים להצלחה:

- אבחון מקיף ומקצועי בגמרא
- תוכנית למידה מותאמת
- ליווי מקצועי לביצוע

רוצים לדעת עוד על התהליך?
האזינו לפירוט המלא במערכת הטלפונית

שלוחה 71 **0733-478-474**

